Türkmenistanyň Statistika
baradaky döwlet komitetiniň
2026 -njy ýylyň 25-nji iýunyndaky
№ 45-Ö buýrugy bilen tassyklanyldy

№2-maýa goýum «Esasy serişdeleriň işe girizilişi we esasy serişdelere maýa goýumlar barada hasabat» (çärýeklik) döwlet statistik hasabatlylygyň formasyny doldurmak boýunça

GOLLANMA

1. Maýa goýum boýunça hasabatlylygyň formasyny düýpli maýa goýumlaryny amala aşyrýan (sargytçylar, gurujylar we maýadarlar) salgy böleginde görkezilen hususy eýeçilikdäki jemgyýetçilik birleşikleriň (edaralarynyň), kooperatiw birleşikleriniň eýeçiligindäki, gatyşyk birleşdirilen eýeçilikdäki, beýleki döwletleriň, olaryň kanuny hukukly we şahsy taraplarynyň eýeçiligindäki, Türkmenistan bilen bilelikdäki we daşary ýurtlaryň gatnaşmagyndaky gatyşyk eýeçiligindäki kärhanalar (guramalar) düzýärler.

2. Iki we ondan köp sebitleri (welaýatyň, Aşgabat we Arkadag şäherleriniň) çäginde gurluşygy amala aşyrýan döwlet kärhanalary we guramalary (gurluşykçylar) görkezilen gurluşygyň hakyna amala aşyrýan ýeri boýunça hasabatlary her bir welaýatyň, Aşgabat we Arkadag şäherleri boýunça aýratynlykda, aýratyn blanklarda özbaşdak düzmäge we tabşyrmaga borçlydyrlar.

Birnäçe kärhanalar (guramalar) tarapyndan paý boýunça gatnaşmak tertibinde desganyň gurluşygy amala aşyrylanda şeýle desga boýunça maýa goýumlarynyň limitleri bellenen tertipde şol kärhanalaryň (guramalaryň) – titul saklaýja (baş guruja) berilýär, ol statistik hasabatda düýpli gurluşygyň meýilnamasyny we onuň umumy esaslarda desga boýunça ýerine ýetirilişini görkezýär.

Kärhanalar we guramalar (hususy eýeçilikdäki jemgyýetçilik birleşikleriň (edaralarynyň), kooperatiw birleşikleriniň eýeçiligindäki, gatyşyk birleşdirilen eýeçilikdäki, beýleki döwletleriň, olaryň kanuny hukukly we şahsy taraplarynyň eýeçiligindäki, Türkmenistan bilen bilelikdäki we daşary ýurtlaryň gatnaşmagyndaky gatyşyk eýeçiligindäki kärhanalar) – özlerine berlen maýa goýumlaryny baş gurluja beren paý boýunça gatnaşyjylar eýeleri meýilnamanyň görkezijilerinde we №2-maýa goýum forma boýunça we beýleki degişli formalar boýunça bu maýa goýumlaryny görkezmeýärler.

Hasabatlar düýpli maýa goýum işiniň (desgalaryň we gurluşygynyň) hakyky amala aşyrýan ýeri boýunça ýerli statistika edaralaryna hasabat blankada görkezilen möhletlerde tabşyrmalydyr. Şondan her bir hasabat blankanyň salgy böleginde çäginde düýpli maýa goýum işleriniň ýerine ýetirilýän kärhananyň kody HSUK – şeýle hem şahamçalaryň, bölümleriň identifinasion kodlaryny tertipde görkezilýär.

Birnäçe welaýatlaryň sebitlerinde ýerleşýän ulgamly gurluşyklar boýunça (nebitgeçirijiler, aragatnaşyk ýollary, demir hem-de gara ýollary we ş.m.) esasy serişdeleriň we her bir welaýatyň, Aşgabat we Arkadag şäherleri boýunça maýa goýumlarynyň ulanyşa girizilişi şolaryň sebitinde ýerleşýän şol gurluşygyň aýratyn bölekleri hem-de desgalary boýunça degişli möçberine esaslanmak bilen kesgitlenýär.

1 Bölüm. Raýat-ýaşaýyş jaý maksatly desgalaryň gurluşygy

4. 1-nji bölümiň boş setirlerinde raýat ýaşaýyş jaý maksatly desgalar boýunça maglumatlar statistiki edaralarynyň görkezmelerine laýyklykda görkezilýär.
Işe girizilen raýat-ýaşaýyş jaý maksatly desgalar statistik hasabatlarda hakyky ulanyşa bellenen tertipde, kabul edilýän ölçegde görkezilýär.

5. Raýat-ýaşaýyş jaý maksatly niýetlenen desgalaryň gurluşygy barada maglumatlar jemlenip ähli maliýeleşdiriş çeşmeleriniň hasabyna 1-nji bölümde görkezilýär: merkezleşdirilen maýa goýumlar, hasabat tabşyrýan guramanyň öz serişdeleri we beýlekiler. Şunlukda 4-nji sütünde (3-nji sütünden) döwlet býujetiniň hasabyna maliýeleşdirilýän desgalar bölünip görkezilýär.

2 Bölüm. Esasy serişdeleriň işe girizilişi we esasy serişdelere maýa goýumlaryň möçberi

6. 2-nji bölümiň 1-3-nji sütünlerinde täze işe girizilmeli, şeýle-de indiki ýylda gurluşygy dowam edilýän desgalar boýunça we esasy serişdelere goýulan düýpli maýa goýumlary, esasy serişdeleriň işe girizilişi we gurluşyk-gurnama işleri görkezilýär.

7. 10-njy setirde tutuşlygyna önümçilik we önümçilige degişli bolmadyk desgalar boýunça esasy serişdeleriň işe girizilşi, düýpli maýa goýumlary we gurluşyk-gurnama işleri, 11-nji setirde 10-njy setirden bölüp daşary ýurtlarda özleşdirilen düýpli maýa goýumlaryň möçberi boýunça maglumatlar görkezilýär, 12-nji setirde 10-njy setirden bölüp daşary ýurtly potratçylar tarapyndan özleşdirilen düýpli maýa goýumlaryň möçberi görkezilýär, 12,1-nji setirde 10-njy setirden bölüp döwlete dahylsyz kärhanalaryň türkmen potratçylary tarapyndan özleşdirilen düýpli maýa goýumlaryň möçberi görkezilýär, 12,2-nji setirde bolsa 10-njy setirden bölüp döwlet potratçylary tarapyndan özleşdirilen düýpli maýa goýumlaryň möçberi görkezilýär.

Indiki setirlerden bu maglumatlar ykdysady işleriň görnüşleri, desgalar we maliýeleşdiriş çeşmeleri boýunça bölünýärler. Hasabatda düýpli maýa goýumlarynyň ulanylşy baradaky maglumatlar gurluşyk guramalarynyň potratçylyk ýa-da hojalyk usulyndadygyna garamazdan görkezilýär.

8. 10-njy setirden 13-nji setirde maşynlaryň we enjamlaryň, gurallaryň we esbaplaryň ähli görnüşleri boýunça maglumatlary bölünip aýratynlykda görkezilýär. Bu setirde Türkmenistanyň we daşary ýurtlardan getirilen, gurluşygyň çenlik sanawyna girýän we girmeýän, gurnama talap edýän we etmeýän, şeýle hem ülňüleşdirilmedik enjamlar görkezilýär.

9. 20-nji setirde önümçilik maksatly desgalar boýunça, ýagny olaryň gurluşygy tamamlanandan soň maddy önümçilik gurşawynda ulanyljak desgalar boýunça maglumatlar görkezilýär.

Önümçilik maksatly desgalar boýunça umuman maglumatlaryň (20-nji setir) we ykdysady işiň her bir görnüşi (40-njy belgili boş setirler) boýunça görkezilmegiň usulyýetiniň №2-maýa goýum (ýyllyk) formasynyň 1,4-nji bölüminde görkezijileriniň emele gelmeginiň usulyýetine meňzeşdigini üns berilmeli. Şunlukda abatlaýyş kärhanalaryň we önümçiliklériniň gurluşygyna, giňeldilmegine, durkunyň täzelenmegine hem-de tehniki taýdan täzeden enjamlaşdyrylmagyna gönükdirilýän maýa goýumlar, şol kärhanalaryň we önümçiliklériniň hakykatdan hyzmat edýän ykdysady işiniň görnüşlerine goşulýar.

10. 10-njy setirden merkezleşdirilen býujet serişdeleriniň (21-nji setir); ýerli býujetiň (22-nji setir); öz maliýe serişdeleriniň (23-nji setir); karz alnan serişdeleriň (26-njy setir); gaýry

serişdeleriň (28-nji setir); döwlet gaznalarynyň (31-nji setir); daşary ýurt maýa goýumlarynyň (38-nji setir) hasabyna maýa goýumlar barada maglumatlar aýratynlykda görkezilýär.

11. 21-38-nji setirler boýunça (10-njy setirden) düýpli maýa goýumlary maliýeleşdirmegiň aýratyn çeşmeleri boýunça paýlanýarlar. Bu maglumatlar gurluşygyň maliýeleşdirilşi, gurluşyk üçin şertnamalara we çaklamasyna, meýilnamasyna, şeýle hem analitik hasaba alyşyň maglumatlaryna laýyklykda doldurylýar.

12. 21, 22-nji setirlerde merkezleşdirilen we ýerli býujet serişdeleriniň hasabyna maliýeleşdirilýän düýpli maýa goýumlary hakynda maglumatlar görkezilýär.

13. 23-nji setirde kärhanalaryň we guramalaryň öz serişdeleriniň hasabyna maliýeleşdirilýän düýpli maýa goýumlary barada maglumatlar görkezilýär: peýdalar (eger-de peýdanyň hasabyna döredilen ýagdaýynda ýörüteleşdirilen maksatly gaznalary goşmak bilen), esasy serişdeleri doly dikeltmek üçin esasy serişdeleri dikeltmeklige goýberilen pul, heläkçilik ýagdaýyndaky bolan ýitgileri, tebigy betbagtçylyklary we beýlekileri gaýtadan doly dikeltmäge ätiýaçlandyryş edaralary tarapyndan tölenen serişdeler.

23-nji setirden peýdanyň (24-nji setir), amortizasiýa goýberilen pullaryň (25-nji setir) we beýleki serişdeleriň hasabyna (25.1-nji setir) edilen harajatlar baradaky maglumatlar aýratynlykda görkezilýär.

Eger goýum goýlup, ýöne hasabat düzülýän pursatyna çenli tölenmedik bolsa, onda şonuň möçberi hem degişli setir boýunça forma goşulýar.

14. 26-njy setirde karz serişdelerine degişli bolan banklaryň, maýa goýum gaznalarynyň, ätiýaçlandyryş jemgyýetleriniň, pensiýa gaznalarynyň we beýleki guramalaryň karzlarynyň, daşary ýurt karzlarynyň, obligasiýa goýumlarynyň, wekselleriň hasabyna maliýeleşdirilýän düýpli maýa goýumlarynyň möçberleri görkezilýär.

Yzyna gaýtarylan esasda merkezleşdirilen býujet serişdeleri 26-njy setire goşulmaýarlar.

15. 28-nji setirde gaýry serişdeleriň hasabyna esasy serişdelere maýa goýumlary görkezilýär. Gaýry serişdelere kärhanalaryň we guramalaryň paýnamalary satmakdan alan serişdeleri, haýyr - sahawat we beýleki berimler, ýokarda duryan holding we aksioner kompaniýalarynyň bölüp berýän serişdeleri, senagat-maliýe toparlary we beýleki guramalar tarapyndan yzyna gaýtarmazlyk esasyndaky berilýän pullar we beýlekiler girýärler.

16. 31-nji setirde döwlet gaznalarynyň hasabyna maliýelaşdirilýän, döwletiň býujetden daşary maýa gaznalarynyň serişdelerine girýän maýa goýumlary görkezilýär.

17. 38-nji setirde daşary ýurt maýa goýumlarynyň hasabyna maliýeleşdirilýän düýpli maýa goýumlary, bilelikdäki kärhanalaryň esaslyk maýasyna goýumlaryň pul görnüşinde berleni, şeýle hem halkara guramalaryň, döwletleriň, kompaniýalaryň we beýlekileriň göni goýumlary görkezilýär. Daşary ýurt firmalary tarapyndan bölekleýin maliýeleşdirýän maýa goýumlary boýunça maglumatlar tutuş gurluşykda ähli görkezijiler boýunça berilýär. Şeýlelikde daşary ýurt firmalarynyň paýy 38-nji setirde görkezilýär.

18. 20-nji setirden 40 belgili boş setirlere her bir önümçilik maksatly desgalar (enjamlar) ykdysady işleriň görnüşleri boýunça YIGDK laýyklykda maglumatlar aýratynlykda görkezilýär. Görkezilen maglumatlar çäryeklik döwür bilen görkezilýär. A sütüne önümçilk maksatly ykdysady işleriň görnüşlerine laýyklykda, B sütüne ykdysady işleriň görnüşleriniň YIGDK boýunça kody 1-3 sütünlerde bolsa degişlilikdäki önümçilik maksatly maglumatlar ýazylýar.

Eger maýa goýumçy diňe bir önümçilik ykdysady işleriň görnüşleri boýunça maýalaşdyrmagy amala aşyrýan bolsa, onda olar baradaky maglumatlar hökman 20-nji setiriň maglumatlaryna deň gelmeli. Iki we ondan köp ykdysady işleriň görnüşleri boýunça maýalaşdyrma

amala aşyrylýan bolsa 40 belgili boş setirlerden olaryň her haýsysy boýunça maglumatlar görkezilýär. Bu ykdysady işleriň görnüşleri boýunça görkezilen maglumatlaryň jemi hökman 20-nji setiriň maglumatlaryna deň bolmaly.

19. 41 belgili boş setirlerde 10-njy setirdäki önümçilik däl maksatly desgalar (enjamlar) maglumatlar aýratynlykda görkezilýär.

20. Eger kärhana salgydyň şu görnüşinden boşadylmadyk bolsa, 2-nji bölümiň 1-3 sütüniniň 10-njy setirinden goşulan baha üçin salgyt 42-nji setirde aýratynlykda görkezilýär.

21. 43-nji setirde jemagat hojalygynyň desgalarynyň gurluşygy boýunça maglumatlar görkezilýär, ol binalary we jemagat hojalygynyň desgalaryny (suw geçiriji ulgamlary, lagym, arassalaýjy stansiýalar, kir ýuwulýan, umumy peýdalanyşdaky howdanlar we beýlekiler) şäher içi ulag we ýol ulgamynyň desgalaryny, (ýerasty demir ýol, awtobus ulagy, ýol, köpri, kenar ýakasy, ýol geçiriji we beýlekiler) jemagat energetiki desgalarynyň we kärhanalarynyň (ýyladyş, elektrik gaz ulgamy we gurma, ýyladyş ulgamlary we beýlekiler), abadanlaşdyryş desgalarynyň (seýilgähler, daşarky yşyklandyryş ulgamy we beýlekileriň) gurluşygynyň durkuny täzelemegi, binany giňeltmegi we düýpli abatlaýyş işlerini öz içine alýar.

22. Bu bölümiň boş setrilerinde şeýle işler eger bar bolsa, Türkmenistanyň ykdysady işleriniň döwlet klassifikatoryna laýyklykda bölümde görkezilmedik ykdysady işleriň beýleki görnüşleri boýunça maglumatlar berilýär. Şeýle hem bu bölümde tutuş kärhananyň (guramadaky) ykdysady işiň esasy görnüşi boýunça enjamlary, gurallary we abzallary almaga gönükdirilen maýa goýumlar görkezilýär.

23. 39-njy setirde edara kärhanalarda häzirki we düýpli abatlaýyş işleri görkezilýär. Abatlýyş işleri boýunça sarp edilen çykdaýjylaryň möçberi maýa goýumlaryň umumy möçberine girmeýär (10 setir);

24. 44-nji setir 10-njy setirinden taslama-gözleg işleriniň çykdaýjylary görkezilýär.

Taslama gözleg işleri – bu inžener gözleg işlerini geçirmek boýunça işleriň toplumy, gurluşygyň tehniki-ykdysady esaslanmasynyň işlenip taýýarlanmagy, taslama işleriniň taýýarlanmagy, iş maglumatlary, binalaryň we desgalaryň gurluşygyny amala aşyrmak üçin çenlik resminamalarynyň düzülmegi (täze gurluşyk, giňeltmek, düýpli abatlaýyş işleri geçirmek, tehniki taýdan abzallaşdyrmak). Gazuw agtaryş işleri gurluşyk meýdançasyny tehniki we ykdysady taýdan toplumlaýyn öwrenmek.

Harajatlar göni harajatlara we goşmaça çykdaýjylara bölünýändir. Göni harajatlar diýip taslama-gözleg işleri öndürilişi bilen bagly bolan çykdaýjylara laýyklykda, özüne düşýän gymmatyny göni we gös-göni goşmaklygyny aňladýar. Goşmaça çykdaýjylara bolsa, harajatlar taslama-gözleg işleriniň öndürilişiniň dolandyrmasy bilen bagly bolan kärhananyň kabul edilen gymmatynyň desganyň hasaplama usulyny aňladýar.

25. 45-45.1-nji setirler boýunça beýleki gaýry maliýa degişli bolmadyk aktiwleriň harajatlary görkezilýär. Düýpli maýa goýumlarynyň beýleki gaýry maliýä degişli bolmadyk aktiwlerine maddy dolanyşyk serişdeleriniň gorlarynyň artmagy (önümçilik gorlary, gutarylmadyk önüm, taýýar önümi satyn almak, harydy satyn alyp satmak üçin) üçin çykdajylar hem-de gymmatlyklar degişlidir.

26. 46-njy setir boýunça maddy aktiwlere degişli bolmadyk maýa goýumlary – patentler, ygtyýarnamalar (lisenziýalar), ýerleri ulanmaga hukuklar, tebigatdan peýdalanmaga desgalar, awtorlyk hukugy, guramaçylyk çykdajylary, söwda belgisi, haryt belgili, meýilnama önümleri, täze (nou-hau) tehnika we beýlekiler.

Maddy aktiwine degişli bolmadyklary hasaba almakdan soň tölenen ýa-da tölenmäge alnan satyjynyň hasapnamasy boýunça maglumatlar şular esasynda doldurylýar.

27. 47-nji setirde ylmy-derňew, tejribe-konstruktorlyk, tehnologik işleriniň harajatlary görkezilýär. 1-nji sütünde ýylyň başyndan hasabat aýyny hasaba goşmak bilen esasy serişdeleriň işe girizilişi görkezilýär we 2-nji sütünde ýylyň başyndan hasabat aýyny goşmak bilen düýpli maýa goýumlary görkezilýär. 3-nji sütün görkezilmeýär.

3 Bölüm. Maliýe goýumlary

28. Beýleki edara görnüşli taraplaryň gymmat bahaly kagyzlaryna, pul serişdeleri, maddy döwlet we ýerli karz göterimli obligasiýalary, ýurduň çäginde ýa-da onuň daşynda döredilen beýleki edara görnüşli taraplaryň esaslyk maýa guýumlary we beýleki gymmatlyklary goýmak, şeýle hem girdeji almak maksada gönükdirilen beýleki edara görnüşli taraplara berlen karzlar maliýe goýumlarydyr.

29. 01-nji setirinde uzak möhletleýin maliýe goýumlary görkezilýär (buhgalteriýa hasabatynyň 141541-141549 goşylan hasapnamasynyň "Uzak möhletleýin maliýe goýumlary") başga kärhanalaryň gymmatly kagyzlaryna uzak möhletli maýa goýumlarynyň barlygy we hereketi baradaky, ýerli we döwlet obligasiýalar, döredilen başga kärhananyň esasy maýa goýumlary, ýurduň çäginde ýa-da daşary ýurtda bardaky maglumatlaryň umumylaşdyrmagy üçin niýetlenen.

Bir ýyldan gowrak girdeji almak niýeti bilen goýulan maýa goýumlary uzak möhletleýin maýa goýumlary diýip hasap edilýär. Şeýle hem gymmatly kagyz goýumlary üzme möhleti (yzyna satyn alma) görkezilmedik (mysal üçin paýnamalar), emma bir ýyldan gowrak girdeji almak niýeti bolan uzak möhletleýin maýa goýumlarynyň düzümine girýär.

30. 02-nji setirde 02 setirinde golçur kärhanalaryna edilen uzak möhletleýin maliýe goýumlary görkezilýär.

31. 03-nji setirinde 02 setirinde hasaba alynmadyk beýleki guramalara edilen uzak möhletleýin maliýe goýumlary görkezilýär.

32. 04-nji setirinde ýokarda görkezilmedik gaýry uzak möhletleýin maliýe goýumlary görkezilýär.

02, 03, we 04 setirleriň jemi 01 setirine deň bolmaly.

33. 05-nji setirinde möhleti bir ýyla golaý gysga möhletleýin maliýe goýumlary görkezilýär (141141-141148, 141241-141248 goşulan hasapnamada "Gysga möhletleýin maýa goýumlary"). 05-nji setiriň görkezijileri, 06, 07, 08 setirleriň jemine deň bolmaly.

Gymmatlyk görkezijiler oturdan soň bir belgä çenli takyklamak bilen müň manatda görkezilýär.

Maýa goýumlaryň statistikasy we seljerişi müdirligi